

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanih, in sicer: vsak torek, četrtek in sobota, zjutranje izdaje opoldne, večerno izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stano z uredniškimi izrednimi prilogami ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6:60
pol leta 6 . 60 3:30
četrť leta 3 . 40 1:70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. večer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolnane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1:60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, računovodje in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.
Neplačanih pisem ne sprejemlje ne uredništvo ne upravništvo.

Oglaš in postavnice
se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.
„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soča“ in „Primorec“ še „Slovansko knjižnico“, katere izhaja mesečno v snoopih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsetletno 1 gl. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. petih vrstah.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Volilni možje IV. kurije!

Na dan 9. t. m. ste pozvani na volišča, da izvolite enega državnega poslanca za okraje Tolmin, Gorica in Sežana. V tej volilni skupini je poleg 286 slovenskih le 5 italijanskih glasov, kateri pa tudi z najboljšo voljo ne bi mogli odločiti zmage klerikalcem, ako bodo napredni možje tako stanovitni, kakor so bili v ponos naše stranke volilni možje V. kurije.

Volilni shodi v Sežani, Kanalu in Gorici so proglasili za to skupino gospoda

Oskarja Gabrščeka, veleposestnika, župana in deželnega poslanca v Tolminu.

Po izidu volitve v V. kuriji, ko so naši klerikalci naravnost osleparili za ta mandat s pomočjo furlanskih izdajalcev, so se čuli glasovi, naj pošlje pa IV. kurija v državni zbor gosp. dr. Henrika Tumo. — Danes ni dovolj časa za to, da bi razložili vzroke, ki govoré proti vsaki premembi gledé na kandidaturu v tej skupini. Naglašamo le, da je gosp. Oskar Gabršček prav srečno izbran kandidat za to skupino, ker je župan v trgu, načelnik cestnemu odboru, član okrajnega solskega sveta, delaven ud ravnateljstva znamenite „Tolminske posojilnice in hranilnice“, vrhu tega deželni poslanec za veleposestvo — in torej kot tak predobro pozna reve, težave in potrebe našega posestnika in v obče slovenskega dela domače dežele.

Osrednji volilni odbor narodno-napredne stranke toplo priporoča kandidaturu gosp. Oskarja Gabrščeka in pozivlja vse volilne može, izvoljene po prosti volji naroda, da mu oddajo svoje glasove ter ga pošljejo tako svojim zastopnikom v državni zbor. On je zvest prvak narodno-napredne stranke in bo torej nevstrahno deloval v smislu prekrasnega našega programa, oprt ob krepko strankino organizacijo v celi deželi. V najožji dotiki z vodstvom stranke bo njegova moč in najgoltovjejša podlaga uspešnemu delovanju.

Volilni možje! Pojdite tudi Vi tako pogumno, tako oduševljeno na volišče, kakor so šli Vaši sorodnjaki v V. kuriji — in zmaga bo Vaša! Ako tudi Vi tako častno izpolnite svojo veliko dolžnost, ne bo le z m a g a Vaša,

marveč g. Oskar Gabršček bo tudi v resnici izvoljen. — Disciplina naše stranke zahteva, da zdaj opustite vsakršno ugibanje, je-li bi morda ne bilo to ali ono boljše, marveč da vsi do zadnjega, ki ste prijatelji omike, svobode in napredka, volite g. Oskarja Gabrščeka. On združuje v sebi vse sposobnosti, da bo častno zastopal v državnem zboru koristi našega naroda. Pojdite na volišče, volite ga vsi, ki ste našega mišljenja, in izvoljen bo! S tem bo vsaj nekoliko opran grdi madež, ki visi na našem narodnem telesu od 3. tega meseca, ko so Slovenci iskali pomoči — kdo ve za kako ceno! — v Furlaniji in jo tudi našli, da so vrgli kandidata, ki je sicer dobil lepo večino med svojimi rojaki ter tako v resnici že premagal svojega nasprotnika. Pojdite torej in priborite naši stranki in narodu največje zadoščenje s častno izvolitvijo gosp. Oskarja Gabrščeka!

Bog in narod!

V Gorici, 4. januarja 1901.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Oskar Gabršček
Matija Rutar.

Nočemo hvaliti, nočemo grajati, marveč samo objektivno si hočemo ogledati oba kandidata, ki nastopata v kmečkih občinah pri volitvah v državni zbor, ter premotriti stališče, na katerem stojata.

Kandidata sta Oskar Gabršček in Matija Rutar. Prvega kandiduje narodno-napredna stranka, drugega pa klerikalci; na „Slogo“ današnji dan tako nikdo nič več ne da, zato se čuje pravilneje klerikalni kandidat nego kandidat „Slogo“, kar je smešno. Oskar Gabršček je veleposestnik, deželni poslanec in župan v Tolminu, Matija Rutar je pa c. kr. deželnosodni svetnik v Gorici.

Ko so imeli lani voliti naši veleposestniki svojega poslanca, je prišlo med njimi, kakor samo po sebi, na

površje ime Oskarja Gabrščeka, katerega so tudi izvolili potem, ko se jim je predstavil, razvil svoj program ter so veleposestniki uvideli, da je Oskar Gabršček njihov mož. Bilje izvoljen v deželni zbor.

Ko je nastopila volilna borba za volitve v državni zbor, so začeli naši napredni možje koj s početka misliti na to, da peta kurija naj pošlje na Dunaj dr. Tumo, kmečke občine pa naj izberejo iz svoje srede moža, ki bi po svojem stališču med njimi bil sposoben, zastopati jih v državnem zboru. Misli so se zjediniše na Oskarja Gabrščeka, katerega so spoznali naši veljaki in z njimi izvrševalni odbor narodno-napredne stranke za moža, ki naj bo zastopnik naših kmečkih občin na Dunaju.

Kje pa tudi dobite primernejšega moža za poslanca kmečkih občin od Oskarja Gabrščeka? On je posestnik, župan v znamenitem trgu v Tolminu, je deželni poslanec naših veleposestnikov, načelnik cestnemu odboru v Tolminu, član okrajnega solskega sveta, delaven ud lepo razvite „Tolminske posojilnice in hranilnice“, in kot tak pozna naše življenje na kmetih od vseh strani. Vrhu tega je Oskar Gabršček mlad, čil, agilen in jako inteligenčen mož. Torej združuje v sobi vse lastnosti, katere mora imeti zastopnik kmečkih občin, ako hoče iste uspešno zastopati. Ako ima v Tolminu, torej v enem prvih naših trgov, Oskar Gabršček kot mlad mož toliko zaupanja, da mu je odmerjen v javnem delovanju tako širok delokrog, in ako so mu dali zaupanje naši veleposestniki, da jih zastopa v deželnem zboru, tedaj to našega kandidata tako priporoča, da ga morajo biti veseli tudi kmečke občine, da poročajo: Oskar Gabršček je naš mož! On naj nas zastopa na Dunaju, njega izvolimo za poslanca.

Kot župan, kot načelnik cestnemu odboru itd. stoji v vedni dotiki z našim kmetom, in kot tak pozna pač najbolje vse reve in teže ter potrebe našega kmečkega ljudstva ter na sploh slovenskega dela v naši deželi. Med Vami, volilci kmečkih občin, je vzrastel Vaš

kandidat Oskar Gabršček, med Vami živi in deluje, in sicer z velikim, opravičenim zaupanjem od strani prebivalstva.

Posestnik naj zastopa posestnika! Tako geslo so si postavili tudi drugodi in istotako odgovarja organizaciji narodno-napredne stranke, da posestnik naj zastopa posestnika, ako ni važnega razloga za premembo. Volilci kmečkih občin so tega mnenja, izvrševalni odbor narodno-napredne stranke je čul rad tak glas, in izbran je bil kandidatom Oskar Gabršček, katerega torej omenjeni odbor najtopleje priporoča.

Iz svoje srede ste izbrali moža, zato izvolite ga tudi popjutrišnjem za svojega poslanca v državnem zboru.

Stališče, na katerem stoji Oskar Gabršček kot kandidat v kmečkih občinah, je ono narodno-napredne stranke, katero že poznate. Zato ga ne bomo Vam tu ponavljali. Omeniti pa moramo, da Oskar Gabršček stoji med prvaki naše stranke in bo mogel uspešno delovati v smislu našega programa, oprt ob našo organizacijo v celi deželi. Po naši organizaciji se stekajo v izvrševalni odbor v Gorici vse težnje in potrebe našega ljudstva v deželi, in zato bo mogel izvrševalni odbor stati poslancu vedno ob strani ter ga podpirati vselej po želji in zahtevi našega ljudstva. Pa tudi račun bo moral dajati za svoje delovanje in dokazati, da je vreden zaupanja. Vse to tiči v naši organizaciji.

Oskar Gabršček bo, ako bo izvoljen; pravi ljudski zastopnik, ki bo znal še posebe varovati kmečke koristi ter se potegovati za kmeta. Zato volite soglasno svojega kandidata iz svoje srede, Oskarja Gabrščeka!

Nasprotni kandidat je Matija Rutar, c. kr. svetnik pri deželni sodniji v Gorici. Kmečki sin je, ki je študiral, se posvetil sodnijski karijeri ter je današnji dan deželnosodni svetnik v našem glavnem mestu. Matija Rutar je dober mož, kakor pravi lepo naš domači izraz, dobričina, in najbrže tudi uradnik, kakor pritiče, drugače pa nepoznat pri

Quo vadis?

Roman.

Poljski spisal Henrik Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Delavec se je jokal, in ko je Kilon začel tarnati, da ob času smrti Odršenikove ni bilo nikogar, ki bi ga bil branil, ako že ne križanja, pa vsaj ostudnega razžaljenja od strani vojakov in židov, je jel delavec stiskati svoje orjaške pesti vsled tuge in tajne jeze. Smrt ga je ganila do solz; ko pa se je spomnil one množice, ki se je rogala na križ razpetemu Jagnjetu, pa se je razburila v njem njegova preprosta duša ter se mu rodila v srcu želja po maščevanju.

Med tem ga vpraša Kilon urno: »Ali veš Urban, kdo je bil Judež?«
»Vem, vem, toda on se je obesil!« zakličé delavec. In v njegovem glasu si skoro razbral žalost, da si je izdajalec sam odmeril kazen in da mu ne more pasti v roke.

Kilon pa nadaljuje: »Ko bi se ne bil obesil ter bi ga kateri si bodi kristijan srečal kje na suhem, ali na morju, ali bi mar ne bil dožan maščevati se nad njim za muke, kri in smrt Odršenikovo?«

»Kdo se ne bi maščeval, oče?«
»Mir bodi s teboj, zvesti služabnik Jagnjetov. Dá, svobodno nam je odpuščati sebi storjene krivice, toda kdo ima pravico, odpuščati krivico, storjeno Bogu?

Toda kakor kača rodi kačo, zloba zlobo ter izdaja izdajstvo, tako se je tudi iz Judeževega strupa rodil drugi izdajca. In kakor je oni rimskim vojakom in židom izdal Odršenika, tako hoče tudi ta, ki živi med nami, izdati volkovom njegove ovčice, in ako tega izdajstva nihče ne prepreči, ako nihče o pravem času ne stré glave tej kači, pa čaka nas vse pogin in z nami vred bo konec tudi češčenja tega božjega Jagnjeta.

Delavec ga je gledal z največjim nemirom, kakor bi si ne mogel pojasniti tega, kar je ravnokar slišal. Grk pa si je pokrtil glavo s koncem svojega plašča ter začel govoriti s takim glasom, kakor bi prihajal izpod zemlje:

»Gorjé vam, služabniki pravega Boga; gorjé vam, kristijani in kristijanke!«

In zopet je nastalo molčanje, zopet je bilo slišati samo ropot žernovih mlinov, zamolklo petje mlinarjev in šum reke.

»Oče!« vpraša ga delavec, »kdo je ta izdajca?«
Kilon pobesi glavo. »Kdo je ta izdajca? Sin Judežev, sin njegovega strupa, ki se ogláša za kristijana ter hodi v hišo molitve le radi tega, da bi mogel zatopiti brate pri cesarju, češ, da cesarja nočejo spoznati za Boga, da zastrupujejo vodnjake, da moré otroke in da hočejo uničiti mesto, da bi niti kamen ne ostal na kamenu. Radi tega bo čez nekoliko dnij dano povelje pretorijanom, naj povežejo starce, ženske in otroke ter jih odpeljejo na morišče, da jih ondi umore, kakor so pomirili sužnje Pedanija Sekunda. In vse to je storil ta novi Judež. In ako prvega nihče ni kaznoval, ako nihče ni branil Kristusa ob uri njegove smrti, kdo ne bi kaznoval, kdo ne bi strl glave tega gada poprej, predno ga zasliši cesar? Kdo ga ugonobi, kdo ubrani pogina brate in vero v Kristusa?«

Urban, ki je sedel doslej na kameniti ograji, nakrat vstane ter reče:

»Jaz to storim, oče.«

Tudi Kilon vstane ter za trenutek gleda delavčovo lice, osvetljeno od mesečne svetlobe, na to stegne roko ter jo polagoma položi na njegovo glavo.

»Pojdí med kristijane,« reče mu svečano, »pojdí v hišo molitve ter vprašaj po zdravniku Glauku, in kadar ti ga pokažejo, pa ga takoj ubij v imenu božjem!«

»Po Glauku?« ponovi Urban, kakor bi si hotel vtisniti v svoj spomin to ime.

»Ali ga poznaš?«

»Ne poznam ga. Kristijanov je v Rimu na tisoče, ki se vsi ne poznajo. Toda jutri se snidejo v Ostrijanu po noči vsi bratje in sestre do poslednjega človeka, kajti dospel je veliki apostol Kristusov, ki nas bo učil, in tam mi bratje pokažejo Glauka.«

»V Ostrijanu?« vpraša nakrat Kilon. »Torej za mestnim obzidjem. Vsi bratje in sestre? Po noči? Za obzidjem v Ostrijanu?«

»Dá, oče. To je naše pokopališče med ulico Salsarsko in Nomentansko. Mar ne veš, da bo ondi učil veliki apostol?«

»Že dva dni nisem bil doma ter nisem prejel njegovega pisma. Tudi tega, kje je Ostrijan, nisem vedel doslej, ker sem še le pred kratkim dospel semkaj iz Korinta, kjer se ravnokar snuje kristijanska občina. Tako je. Toda ako te je Kristus navdahnul, pa pojdí, moj sin, po noči v Ostrijan; tam najdeš med brati Glauka ter ga v mesto nazaj grede ubiješ, za kar ti bodo odpuščeni vsi tvoji grehi. A sedaj mir bodi s teboj!...«

»Oče!...«

našem narodnem delovanju. V letih je že, ali še nikdar nismo čuli njegovega imena med našimi narodnimi delavci. Rutar je uradnik, morda dober v pisarni, doma vrl soproj in oče, v kolikor sploh prihaja v dotiko z ljudmi izven urada in doma, kakor rečeno, dobričina, drugače pa nepoznat.

Za politiko se briga on toliko kakor za lanski sneg. Nikdar se ni brigal v javnosti za naše politično delovanje, zato tudi ne pozna naših političnih teženj in stremljenj tako, kakor to pritiče neobhodno poslancu, posebno pa še takemu, ki ima zastopati kmeta, katerega tišče sile in težave na vseh koncih in krajih.

Matija Rutar spada med tiste c. kr. uradnike, ki prihajajo in odhajajo iz kraja v kraj, se drže svojega urada, živé mirno in tiho v svoji družini, za javnost pa se ne brigajo nič. V prijateljski družbi jih vidijo radi, ali o kaki vneimi za narodno delovanje ne duha ne sluha. Prihajajo in odhajajo in znani ostajajo le po imenu. V širši javnosti čitamo njihova imena le parkrat: ko so nastavljeni, ko avanzirajo in ko stopijo v zasluženi pokoj. Med take uradnike spada klerikalni kandidat Matija Rutar. Prav tako bi se bilo zgodilo z njim, da ga ni pritiral dr. Gregorčič v javnost s kandidaturom v kmečkih občinah. »Gorica« povdarja, da je Rutar domačin in kmečki sin. Vse prav! Ali treba pomisliti, da Rutar se ne briga za našo politiko in za naše narodno delovanje, da ne pozna več kmeta, s katerim ne obdruje drugače nego strogo uradno v sodnijski pisarni, kateri pa se naš kmetič bliža navadno ne s preveč srčnimi čutili. Nočemo morda tajiti, da sodnijska pisarna ni ugoden kraj za spoznavanje kmetske bede in težnje; je deloma, ali za tako spoznavanje je treba drugega moža nego je Rutar, ki je le uradnik in nič drugega. Kaka razlika pač med njim in našim kandidatom Oskarjem Gabrščekom!

Stališča, na katerem bi stal ta klerikalni kandidat, ni nobenega, ker klerikalna stranka nima nikakega javnega programa, oni program »Sloga« pa so že zdavnaj pozabili in se z dr. Gregorčičem vred nikdo več ne ravna po njem, kakor je tudi »Sloga« današnji dan le nestvor v rokah dr. Gregorčiča in par zbesnelin dervišev. Zadnji občni zbor lani je pokazal to dokaj jasno.

Nobenega programa nimajo, zato pa jim je tudi dovoljeno, spreminjati svoje mnenje in nazore, kakor kameleon svojo kožo. Zdej iščejo pomoči pri dr. Pajerju, zdej pri laških liberalcih in zdej zopet romajo v Furlanijo po glasove, da se le vzdržé na površju. Kandidat Rutar tudi, ako bi bil izvoljen, ne stoji pod nikako kontrolo, marveč bi Gregorčič in on delala po svoji volji, kar bi hotela, »Gorica« pa bi jima peha hosano za vsako brezdelje. Dovoij!

Poznamo Gregorčiča, poznamo Rutarja, poznamo pa tudi našega kandidata Oskarja Gabrščeka. Nič dalje več ni treba pisati, ker ni dvoma, da naši volilni možje porečejo: Oskar Gabršček je naš mož, on je vzrastel in živi med nami, pozna nas, mi njega. Posestnik naj zastopa posestnika!

Današnji dan poslanstvo ni samo čast, marveč težko in odgovorno delo. Zato ne moremo potrebovati za poslanca moža, ki nas ne pozna, ki je brez programa, ker poslanstvo ne sme biti le mirno zavetje za postarne gospode, marveč mi hočemo za poslanca moža iz svoje srede, čilega in agilnega, ki nas pozna in mi njega ter mu radi tega zaupamo. Takega moža imamo. Naš poslanec bodi

Oskar Gabršček.

DOPISI.

8. Krassa, 4. januarija. — Ali v novem stoletju zasije miloše solnce našim primorskim Slovincem? Upanje je. Jutri se! Krasnimi žarki vstaja zora in preplavlja božanstvenim svitom napredka temni hrib. — In zadnji čas je, da zgineva mrak in da prepusti svoje mesto zori napredka, zori naše lepše, boljše

bodočnosti. — Še imamo v nas Kraševcih zaslepljenih, hlapčevstva vajelih ffarovskih suznjev. A i ti so že obžareni svitom spoznanja. Zadelo jih je nekaj v apatično srce, v dramljajočo duševno moč.

Visečimi glavami premišlujejo in čast in hvala Bogu spoznavajo, da so kot klerikalni podrepniki sami sebi največji sovražniki in vpostevaje današnje razmere naše, tudi izdajice naroda. Da, izdajice! Izdajice, ker tudi njih glavlar je izdajica. »Strela udri iz visine izdajalca domovine«. In tebe don Gregorcig (danes se gotovo že sramuješ »pip«), zadela je strela sramote, ker izdal si najplemenitejši, najboljši narod, narod trdne rim. kat. vere, in izdali so s teboj svoj narod Tvoji slovenski volilci. — Tebe, don Gregorcig, ne pristeвам več v naš narod. Zapustil si ga sramotno, sebičnim namenom v njega najhujšem času, in zategadelj z gubil si tudi čast, biti še nadalje Slovenec! S pomočjo naših najhujših in brezobzirnih duševnih in telesnih sovražnikov prikupil si si svoj državnozborni mandat in postal si moralno zavezani zastopnik Lahov. Čast! — Mi pa smo Ti hvaležni, hvaležni do dna duše, don Greg., za orožje, katero si nam v roke potisnil. Ker to orožje bo Tvoja politična smrt, in politična smrt bode tudi Tvoji kozmopolitični bandi. — O! klerikalci, kam ste zabreli, kam zapeljali naš narod! Ne samo v propad, ker tu je še rešitev, ampak v duševno in gospodarsko smrt! Vsaki napredek hočete zatreti, brezpogojno zatreti, ker danes ni več Vaše geslo: vse za vero, dom, cesarja. Vi nas hočete imeti v temi, pridobiti si hočete absolutno nadvladje, kajti Vaše današnje geslo je: »vse za nas in za naše možnje«. Je-li tako?

Da, gospodi nunci, tako je, in vitez dr. Gregorcig bo Vaše koristi klečeplastvom — drugače, menim, ne zna — dobro sčutil in zagovarjal. Vam so koristi in: »žnje našega teptanega naroda deveta briga, ker Vi danes niste več oni pošteni klerikalci z geslom: »vse za vero, dom, cesarja«, ampak navadni demokratje, katerim gre le za koristi Vašega stanu. — Ti pa, teptani in zaničevani narod, odpri oči! Videl bodeš, da te le duševni napredek, trden značaj in brezomejno zaupanje v narodno-napredne može dovede do sladke svobode in mirnega blagostanja. Ne puščaj, da te duhovniki v politične namene zlorablajo. Ostanimo zvesti veri naših pradedov — izven cerkve otesimo se pa vpliva naših duševnih pastirjev a naših duševnih in gmotnih zatirjevalcev.

Kraševci! Pokazali ste v Sežani 3. t. meseca, da ste v veliki večini narodno-napredni; pokazite 9. t. m., da ste v celoti napredni, steber narodno-naprednega programa, ki je edini pravi in pošteni.

To bo Vam v čast, bratom v korist! Stanjel, Kobiljaglava, Velikidol, Štjak, Brestovica, Vojšica, Kazlje, Repentabor in Tomaj, zdramite se, ker danes ste nam v nečast, sebi v škodo! P a.

Domace in razne novice.

Migljaji volilnim možem za IV. kurijo. — Kakor smo imeli natančno preračunjeno lepo večino za našo stranko v peti kuriji, tako je tudi v četrti. Zato pravimo: Večina je narodno-napredne stranke, in še celo lepa, ako ostanejo izvoljeni možje tako trdni in zvesti dani besedi, kakor so bili oni za peto kurijo. Mi smo prepričani, da se to zgodi, da se nikdo ne izneveri — in zmaga bo naša, kakor je bila naša zmaga v V. kuriji. Razloček je le ta, da bo naš kandidat tudi izvoljen, ker v sredo ne bo Italijanov, ki bi odločevali. Ločnik ima res pet laških glasov, ali tudi teh se ne bojimo, če glasujejo tudi za klerikalce. Tako lepa bo naša zmaga! — Zato le pogumno na volišče! Ako bi Vas kdo strasil, češ, saj itak propadete, zapodite ga od sebe kot sleparja!

V volilnih okrajih Bolec, Tolmin in Sežana ima naša stranka veliko večino. Zato treba paziti, da bo volilna komisija naša. — V Gorici imajo večino klerikalci, ali upamo, da je to zadnjič!

Volilni možje goriskega okraja naj se zberó v restavraciji »pri Jelenu« nasproti škofiji najdalje do 3/9, da vidimo, če bomo vsi skupaj in kdo morda še manjka. Kdor je naš, naj pride torej »k Jelenu«.

Ozje volitve ne bo, vsaj upati je, da ne bo zopet kake nove klerikalne lumparije. Vendar naj volilci skupno izdajo. — V Gorici se bomo shajali med volitvijo v

gostilni g. Petra Birse na dvorišču Corta Caraveggia.

Ne kazati nasprotnikom ne izkaznice in ne glasovnice; oboje pa treba prinesiti seboj. Na glasovnico zapišite:

Oskar Gabršček, župan v Tolminu.

S to zmago bo klerikalna banda v naši deželi popolnoma premagana. Rojaki — na noge!

Velesposelnikom. — Društvo slovenskih velesposelnikov je sklenilo, da samostojno nastopi in postavi je za kandidata gosp. Andreja Kocjančiča, velesposelnika v Podgori. Gospod K. je drage volje posodil svoje ime, ki bi utegnilo služiti komu morda celo za tarčo, v katero bi streljal strupene pušice, dasi je izvolitev izključena. Pač lep čin v sedanjih težavnih časih. — Oklic priobčimo prihodnjic. — Za danes prosimo le, naj posljejo izkaznico in glasovnico s pooblastilom vred predsedniku g. A. Jakoncicu vsi oni gg. velesposelniki, ki ne morejo priti osebno v Gorico. Toda treba bo, da pride osebno vsaj 70 velesposelnikov v Gorico — za vsak slučaj. Izenadenja so i tu mogoča. Posebno pa ni izključena kaka ugodna kombinacija. — Tu ni govora o kakem strankarstvu, marveč gre za važne koristi največjih davkoplačevalcev! Zato na noge vsi! Niti en glas ne sme iti v zgubo! Na noge!

Nemec o volitvi v V. kuriji. — Prejeli smo dopis, kateri priobčujemo radi zanimivosti v izvirniku. Glasi se:

Geehrte Schriftleitung! Mit Interesse den Gang der Wahlen für den Reichsrath verfolgend kann ich nicht umhin, auch der Wahl in der V. Curie unserer Provinz mit einigen Worten zu gedenken. »Dr. Gregorčič mit 146 gegen 141 Stimmen zum Abgeordneten gewählt!« Als ich diese Nachricht vernahm, wollte ich gar nicht daran glauben, da ich die Wahl Dr. Tuma bestimmt erwartete. So kamen bei dieser Wahl drei Candidaten in Betracht — der Candidat der internationalen Socialdemokratie war ja nicht ernst zu nehmen — Dr. Gregorčič als clericaler Slovene, Dr. Tuma als liberaler Slovene und Finetti als Italiener. Die Italiener mussten sich dessen klar sein, dass ihr Candidat nicht gewählt werden könne, da zwei Drittel des Landes slovenisch sind, ihr Candidat kam also eigentlich nur als Zählcandidat in Frage, da selbst im Falle einer engeren Wahl zwischen diesem und einem der beiden slovenischen Candidaten an einen Erfolg Finettis nicht zu denken war. Die Frage »Slovene« oder »Italiener« fiel also für sie nicht mehr in die Wagschale, es handelte sich also nur mehr um die Frage »liberal« oder »clerical«. Die clericalen Italiener erkannten die Situation und 22 von ihren Wahlmännern stimmten gleich im ersten Wahlgange für den slovenisch-clericalen Candidaten, denn es galt ja einen Clericalen gegen einen »verruchten« Liberalen durchzubringen. Nun sollte jeder vernünftig Denkende meinen, dass die liberalen Italiener in diesem Kampfe zwischen Clericalismus und Liberalismus dem liberalen Candidaten zum Siege verhelfen würden, doch was geschah? Die »liberalen« Herren enthielten sich der Abstimmung, und so drang der clericale Dr. Gregorčič, der seinerzeit von der italienischen Bevölkerung viel verlästerte »Don Anguria«, durch. Die Herren »liberalen« Italiener mögen nun mit ihrer Feindschaft gegen den Clericalismus prahlen, sie werden jetzt stets daran erinnert werden können, dass es ihnen zu verdanken ist, dass heute ein clericaler Abgeordneter der V. Curie ist und es jetzt versuchen kann, in Wien den irrigen Glauben zu erwecken, dass die Mehrheit der Bevölkerung unseres Landes eine treue Anhängerin des Clericalismus sei. Uebrigens wollen wir Herrn Dr. Gregorčič für so ehrenhaft halten, dass er, nachdem er nur wenig mehr als ein Drittel der Wahlmännerstimmen erhielt, und daher nur Vertreter der Minorität der Bevölkerung wäre, sein Mandat niederlegen wird. Wie dem übrigens auch immer sei, eine Erscheinung in diesem Wahlkampfe ist freudig zu begrüssen, nämlich das Erstarken und bewunderungswürdige An-

wachsen der liberalen Partei unter der slovenischen Bevölkerung. Dies ist, geehrte Schriftleitung, hauptsächlich Ihrem Blatte zu verdanken, und gestatten Sie daher, dass ich Ihnen zu diesem glänzenden Erfolge meine Glückwünsche ausspreche. Vor einem Jahre hätte wohl Niemand daran gedacht, dass Ihre Anhänger schon so rasch wachsen würde, dass heute der clericale Slovene nur mit Hilfe der clericalen Italiener, und auch da nur mit 5 Stimmen Majorität, über den liberalen Candidaten siegen konnte. Ich bin nicht etwa einer der Ihrigen, sondern als treuer Sohn meines deutschen Volkes in nationaler Beziehung Ihr nationaler Gegner, doch das Nationalgefühl soll nie den Blick soweit trüben, dass man davor zurückschreckt, auch dem nationalen Gegner die Hand zu reichen, wenn es gilt einen gemeinsamen, beiden Theilen gleich gefährlichen und verderblichen Gegner zu bekämpfen, und dieser Gegner ist — der Clericalismus. Entschuldigen Sie, dass ich von einer Namensunterfertigung absehe, doch ich muss dies mit Rücksicht auf meine Stellung thun. Achtungsvoll ein deutscher Anticlericaler.

Nasvet g. svetniku Rutarju. — Pišejo nam iz mesta: »Gorica« je vedela povedati o g. deželnosodnijskem svetniku Rutarju le to, da je domačin, kmečki sin, in da ima srce za kmeta, ker je kot okrajni sodnik vsled oblasti, katera mu je pripadala, zahteval od upnikov, da so znižavali kmetom obresti od izposojenega denara. — Domačin je. Res je to. Ali zdi se mi, da tega ni treba tiskati z debelimi črkami, da je ta in ta domačin. Jaz stojim namreč na tem stališču, da med nami Slovenci ne sme biti toliko, in navadno ostentativno, tistega povdarjanja: domačin, kakor da bi bil Slovenec, rojen v sosedni deželi, ze tujec, ako prestopi mejo svoje ožje domovine, katero so nam tujei razkosali, ter stopi čez njo med brate. Tako naziranje je krivo, ne odgovarja naši slovenski reči, in je radi tega obsodbe vredno. Da je domačin, to pač ni nikaka zaslug. Da je kmečki sin, tudi ne. Ako se je rodil pod krovom kmečke hiše ter se popel do deželnosodnijskega svetnika, je to prav lepo, ali posebej tega po mnogem mnenju ni treba povdarjati. Današnje težnje našega kmeta pozna pač najbolj tisti, ki živi kot inteligenten mož sam kot posestnik med njim, ter deluje tudi med kmeti, ne pa oni, ki živi v pisarni ter se zvonaj nje ne briga za nič v naši narodni borbi. Tu pač ni umestno trobiti, da je ta ali oni kmečki sin. Saj veste, kako opeva kmečko hišo naš pesnik Simon Gregorčič! Kot nekaj posebnega pa navaja »Gorica« to, da je zahteval od upnikov, da so znižavali kmetom obresti od izposojenega denara. »Gorica« pravi izrecno, da je delal to le vsled oblasti, katera mu je pripadala. Prav! Ali kaj je to? Ali je to kaka zaslug? Nikakor ne. Iz besed »Gorice« same je posneti, da je vrsil le svojo dolžnost, ako je vsled oblasti, katera mu je pripadala, zahteval od upnikov, da so znižavali kmetom obresti. Vrsenje dolžnosti v službi, ki koga dobro redi, pa ni nikaka zaslug! Drugega ne vedo nič povedati. Kako pa tudi!

Poznam Rutarja. Dober človek je, kakor pravimo, in gotovo le njegova dobrota je kriva, da se je dal zapeljati od ljudij, katere moramo pristevati izdajalcem naroda. Obzarlujem, da je mirno vzel na znanje kandidaturom brez njegove vednosti, in ko se je odpovedoval, da je šel z nova na limanice, spletkarjem, ki se poslužujejo v svoje svrhe najpoddlejših sredstev. V tako družbo Matija Rutar pač ne tiče. Izvoljen tako ne bo. Nerad bi videl, da bi tak poraz doživel on, ker tega ne zasluži in bo moža le bolelo. Gosp. Rutar! Ne dajte si greniti življenja od klerikalnih spletkarjev, ki imajo krvave roke in izdajsko srce!

Živio Rimanje! — Demonstracija pred nadškofijsko palačo je bila prav značilna. Med drugimi klici so se slisali tudi — »živio Rimanje«. — Rimanje je marveč tista občina pri Trstu, ki je prestopila v grški obred katoliške cerkve. Dovolili so radi ta prestop v Rimu in na Dunaju, ker za prestop v pravoslavlje dovoljenja ni potreba.

Primorski List in liberalci. — »Prim. List« si je nadel to nalogo, da slika naprednjake v naši deželi kot liberalce, ki so nevarni pred vsem veri, ki hočejo podreti cerkve, zapoditi krščanski nauk iz sole, ki

nameravajo prekucniti cesarske prestole ter sploh vse preobrtniti na svetu. Karkoli se je na svetu zgodilo hudega in preobratnega v slabem pomenu, vse pripisuje le liberalcem. Ko to stori, pa navadno dostavlja! Glejte jih, taki so liberalci! In v naši deželi jih imamo tudi. Tako so pisali pobožni lažnjivci okoli „Prim. Lista“ lani, tako so pričeli tudi letos. V svoji prvi številki pravi, da liberalci so pahnilo vero iz javnega življenja, so vrgli Božje razpelo iz sol, so izbrisali iz knjig v solah ime Jezus, so oskrnili zakrament sv. zakona (Kaj pravite, kdo ga največ skrni?!), oropali cerkve itd. Glejte! Tako slika „Prim. List“ naprednjake! Naši napredni možje v deželi niso storili še nič takega, kar očita „Prim. List“ liberalcem, pač pa smo opazili sadove temnega klerikalizma. Videli smo, da so naprednjake metali s shodov, jih pretepali, napadali, pretli so s pestmi soli in učiteljem, in v Skopem se je popeli do pravega tolovajstva. To je polje, na katerem naj klerikalci počistijo plevel in osat. Tiste grde laži in podtikanja o „brezverstvu“ itd. smo pobili že tako korenito, da jim noben razsoden človek ne verjame več, le „Prim. List“ obeta, da jih bo ponavljal v številki za številko. Zato pa tudi tak list s tako peklensko zlobo ne sme čez prag nijedne napredne hiše. Proč z njim! Tistim pa, ki vas zmerjajo z liberalci, podtikaje vam brezverstvo in drugo podobno, povejte očito in brez strahu, kar jim priteče, dati pa jim ne niti vinarja čez predpise!

Klobuk z glave pred njimi! — Nic niso pomagale vse tiste tako zvite spletkarije iz farovžev, ni pomagal rebula iz farovske kleti, ne ponujanje denarja, nič ni pomagal pritisk iz spovednice od strani žena, nič niso izdali tisti hudci, katere so klicali iz pekla na naprednjake, nič, nobena reč jih ni mogla odtegniti od dane moške besede, marveč naši volilni možje so stali trdno kakor skala ter so glasovali za dr. Tuma pri prvi in ožji volitvi soglasno kakor en mož. Vsa čast jim, klobuk z glave pred njimi! Dne 3. januarja 1901. so obsodili ti naši volilni možje dr. Gregorčiča in njegovo bando, obsodili vsi tisto divjo gonjo proti dr. Tumi, kateremu so izrekli na novo zaupanje, a ga odrekli načelniku spletkarjev dr. Gregorčiču. Volilni možje te pete kurije so že obsodili klerikalne sleparje, volilni možje četrte kurije storé to v sredo! Prepričani smo, da stopijo po vzgledu iz pete kurije kakor en mož na volišče, da volijo soglasno narodno-naprednega kandidata Oskarja Gabrščka. Naprej za svobodo in napredek! Kmet ne bodi le moizna krava nuncem, naj ne misli le z nunevo glavo, ampak s svojo! Na noge! Na svidenje na volišču!

Zakaj dr. Tuma ne kandiduje v IV. kuriji! — Prav mnogi volilci so hoteli, naj na vsak način kandiduje dr. Tuma pa v IV. kuriji, v kateri bi bil prav gotovo izvoljen. — To je res! Toda dr. Tumi ni za svojo osebo, ni za mandat, ni v njem nič sebičneža, kakor ga klerikalci obrekujejo, zato je sam ostal pri kandidaturi gosp. Oskarja Gabrščka v IV. kuriji. — Stranka sama, t. j. izvrševalni odbor, ga ni silila, da mora kandidovati, ker je za organizacijo stranke bolje, ako ostane dr. Tuma v Gorici in pojde na Dunaj Oskar Gabršček. — Klerikalci so ostali kar iznenadeni, ker dr. T. ne kandiduje, kajti ti ljudje mislijo, da so vsi tako sebični, kakor oni. Ako bi bil vitez Gredolčič padel v V., bi gotovo kandidoval v IV. kuriji, ker njemu je mandat prirastel k srcu. Dr. Tuma bi bil izvoljen že lani, ako je hotel, — enako letos, toda dokazal je, da mu je le za narodno delo, za vspehe, ne pa za časti, katerim se radovoljno odreka. S tem je osramotil klerikalne lažnike in obrekovalce!

Dr. Tuma ostane doma: odvetnik, deželni odbornik, načelnik narodno-napredne stranke, katera se pripravi pod njegovim vodstvom za volitve v deželni zbor, ki bodo letos. — Pisarna naše stranke pa bo skrbela tudi za delovanje na Dunaju. Vse po lepem načrtu! — Proč s klerikalnimi obljubami! Mi hočemo — dejstev!

Novo odvetniška pisarna v Gorici. — S 1. januarjem sta otvorila odvetnika gg. dr. Henrik Tuma in dr. Dragotin Treo (ki je bil doslej odvetnik v Postojni) skupno odvetniško pisarno v hiši „Goriške ljudske posojilnice“. — Novi civilno-pravni red je dandanes otežil stališče odvetnikov, ako hočejo vedno točno postreči svojim klijentom. Ako pa se združita po dva odvetnika, da imata oba eno samo pisarno, moreta veliko laže in točneje zastopati stranke na raznih oddelkih obel sodnij. Zato sta se združila tudi gg. dr.

Tuma in dr. Treo. — Prvega nasi rojaki pač dobro poznajo. Saj je dobil tudi na dan volitve v V. kuriji 17 glasov več nego vitez dr. Gregorčič. — Dr. Treo pa se je preselil iz Postojne v Gorico, ker je tu tako krvavo potreba neodvisnih narodnih delavcev. S samimi c. kr. uradniki in duhovniki pač ne pridemo-nikamor! Mi potrebujemo mlajših sposobnih mož, ki so docela neodvisni ter lahko neustrasno nastopijo, kedarkoli je treba. Saj se ni „drznil“ doslej niti vitez Gregorčič, ta slavni prvobornik za pravice narodove, da bi zahteval na sodnji slovenski zapisnik. Vsi zapisniki, ko je bil zaslišan kot priča celo v zadnjih Gabrščkovih pravdah, so italijanski. — Potrebujemo torej neodvisnih mož, da bodo pospeševali slovensko stvar. Zato smo vsi z veseljem pozdravili sklep g. dr. Treota, da se preseli v Gorico, in to toliko bolj, ker je znano njegovo rodoljubno delovanje v Postojni. Tam je ustanovil tudi „Sokola“ in mu bil do konca starosta. Ker je v rodbinski zvezi s široko znano Mahorčičevo rodbino v Sežani, je postal sam kos Kraševca in torej Goričana, a s preselitvijo v Gorico je popolnoma naš.

Mi toplo priporočamo to novo odvetniško pisarno in prosimo, da se rojaki ob potrebi oglašajo. — Ker pa vseh strank ta dva odvetnika pač ne moreta zastopati, imamo za nasprotujoče si stranke na razpolago odvetniško pisarno dr. Stanica. Tako bo zaneprej bolje poskrbljeno. Ko gre tožnik k dr. Stanicu, naj se obrne toženec v to novo pisarno — in narobe. Do zdaj je bilo za mnoge naše rojake težko, izbirati si dobre domače zastopnike. Tudi tej nepriliki je torej odpomagano. Zopet lep napredek!

Kdo je izgubil zaupanje? — Ali se spominjate, na kako podel način je hotel dr. Gregorčič odstraniti iz političnega življenja predlanskim dr. Tumo? V „Gorici“ v prvi številki je bil spustil v svet tisto slovečo bombo, podprto s podpisami odbornikov „Sloge“, da mora dr. Tuma odstopiti, ker je izgubil zaupanje. Nikdo mu več ne sme zaupati, ker ni vreden zaupanja. Že pridemo na dan s fakli itd. Tako je pisarila „Gorica“ ter grozila, da nikdo ne sme več zaupati dr. Tumi, da je izgubil zaupanje, ker ga ni več vreden, da so se varali z njim in slično. Dr. Tuma je imel čisto vest. Prihajal je iz naroda protest proti takemu preganjanju dr. Tume od strani samega „ljubljenca naroda“ dr. Gregorčiča, zlasti, ker „Gorica“ še do današnjega dne ni povedala, kaj bi bil dr. Tuma storil takega, da bi bil izgubil zaupanje. Ljudstvo je uvidevalo laži in zlobna podtikanja „Gorice“ pod vodstvom dr. Gregorčiča, in zaupanje je slo dol pri Gregorčiču, da se je počasi spremenilo njegovo ime v Gredolčiča, pri dr. Tumi, ki je hodil dalje mirno po zadržani poti, pa je raslo zaupanje. Ljudstvo je jelo se bolj ceniti njegovo narodno delovanje, in da je kandidoval lani namesto dr. Stanica, bi bil izvoljen. To stoji neizpodbitno. Zaupanje je raslo in pokazalo se je letos v jako lepi meri. Volilni možje narodno-napredne stranke v peti kuriji so stali trdno kakor skala za dr. Tumo. Zato je dobil tudi 17 glasov več nego „ljubljenec naroda“ dr. Gregorčič. Kdo je torej izgubil zaupanje? Edino le dr. Gregorčič? Zadržaj žarek zaupanja do Gregorčiča med našim zavednim ljudstvom pa je ugasnil, ko se je zvedelo, da je „drsal“ v Furlanijo po laske glasove, ki so mu rešili mandatek. Dr. Tumi je bilo na dan volitve glasno izrečeno zaupanje, dr. Gregorčiču pa očito nezaupanje. Narodno-napredna stranka sme biti ponosna na izid volitve na dan 3. januarja t. l., dr. Gregorčič s svojo bando bi se moral pa sramovati svoje „zmage“, ako bi bil za tak čut še sposoben. Ker je ulovil odločilne glasove v Furlaniji, kaže, da ga ni ničesar več sram, marveč da je prijedral srečno do izdajalstva! Zato on ne more biti več poslanec goriških Slovencev, in tudi ni, marveč on je, kakor je čul na ulici, „deputato friulano“. Množica na ulici mu je klicala: „Evviva il deputato del Friuli“, pa tudi „Evviva il traditore della patria slovena“!

Kako priporoča „Gorica“ Matijo Rutarja. — Pravi, da „Sloga“ priporoča Matijo Rutarja, človeka domačina, kmečkega sinu, ki ne išče sebe in svoje koristi, ki se niti ne ponuja, ampak sluša le glas društva, katero ga kliče na narodno delo v nevarnih časih, ko širokoustneži brez skušnje, brez resnosti in brez najmanjšega srca za kmeta, pač pa delavni in uneti za oderuhe in izkoriščevalce naroda, hočejo splezati na visino, da bi od tam vladali naš ubogi narod kot tropo izgubljenih in za-

peljanih ovc. — O Rutarju samem ne vé nič povedati v oklicu med domačini novicami, zato pa tim pridnejše udriha po nekih širokoustnežih itd. Kako je to neumestno in zlobno, kaže nam okolnost, ako prevdarimo, da Rutarju protikandidat je Oskar Gabršček, kateremu se pač ne more reči, da bi bil širokoustnež, brez skušnje, brez resnosti, brez srca za kmeta; delaven in unet za oderuhe itd. Kaj na tak način se priporoča kandidata, da se le udriha po protikandidatu ter podtika tako podle reči, kakor to dela „Gorica“? Gospodje, globoko ste padli! Matija Rutar more biti vesel takega „priporočila“, ki je le udriharia po protikandidatu. Ali more dopustiti mož, kakor je Rutar, kaj takega? Volilni možje! Na take podlosti je mogoč le en odgovor: mož s takim priporočilom ni naš mož; volimo torej v odziv takim klerikalnim lumparijam — Oskarja Gabrščka!

Hinavščina laških liberalcev. — Dasi se ima zahvaliti Gregorčič za izvolitev enako laškim klerikalcem kakor liberalcem, vendar napadajo liberalci le klerikalce, molče pa o dr. Pajerju, da bi vzeli Zanettiju zaupanje v Furlaniji. — Dr. Gregorčiču pripisujejo celo pesem „Soča“ našega Simona Gregorčiča, da bi pokazali, za kakega moža so Furlani glasovali. Pač ob času volitev vse prav pride. To pa je dr. Gregorčiču dvakrat v nečast!

Mesto poštnega odpravnika v Dekanih. — C. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo v Trstu razpisuje mesto poštnega odpravnika na c. kr. poštnem uradu v Dekanih (III. razred 6. stopinja), okr. glavarstvo Koper, proti pogodbi in kavciji 400 Kr; letna plača 350 K; uradni pavšal 90 K, in letni pavšal 504 K za vzdržavo na teden jednokratne poštne zveze med Kopro in Dekani ter za lokalno dostavljanje poštnih pošiljatev. Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Razgled po svetu.

Volitve. — Na Dunaju volijo v peti skupini pet poslancev. Doslej so bili v rokah kršč. socialistov. Sedaj pa so jim odvzeli dva socialni demokratje. Dr. Lueger je prodiral le z 22.094 glasovi, nasprotnik njegov je dobil 18.383 glasov. — V Trstu je bila včeraj ožja volitev med Rybafem in Hortisem. Zmagal je sicer slednji, ali Slovenci so se pokazali ob tej priliki tako, da mora začeti vlada z njimi drugače računati, ako je še sploh kaj pravive v Avstriji. — Hortis je dobil 10.699, Rybaf pa 8.414 glasov. Da je vladin sistem drugi, pa bi zmagal Rybaf. Slava tržaškim rojakom! Njihov trud je bil velik, a vspeh je nadkrilil vse nade!

V Istri je postavljen od slovanske strani v kmečkih obeinah vztočnega dela V. Spincič, v zapadnem delu pa M. Mandič. Luginja ne kandiduje več.

Državnozborske volitve v Ljubljani. — Izid volitev pretekli četrtek je bil naznanjen zvečer po 8. uri. Oddanih je bilo 1684 glasov. Dobili so: dr. Tavčar 907 glasov, kanonik Susnik 407, Baumgartner 357 glasov. V trgovski in obrtni zbornici je bilo oddanih za dr. Tavčarja 12 glasov, za Susnika 7 in za Baumgartnerja 1. Izvoljen je torej dr. Tavčar.

Krügerja je imenoval mestni svet v Kijevu na Ruskem častnim članom mesta Kijeva. Sklep utegne biti velikega pomena, ker mestni svet v Kijevu je bil že večkrat merodajen v ruski politiki.

V južni Afriki. — Po zadnjem oficialnem izkazu, ki sega do 30. novembra lanskega leta, so izgubili Angleži v vojni z Buri 49.700 mož. V tem številu je uštetih 37.100 mož, ki so bili poslani domu kot invalidi. Od teh jih je umrlo 230, drugih 1316 ostane nerabljivih za delo več ali manj, 34.780 pa se jih je povrnilo nazaj v vojske, ker so ozdraveli. Pripominjamo, da tako se glasi angleško poročilo, docim drugi trde, da so izgube še veliko večje. — Iz Avstralije odide koncem januarja kakih 4000 mož v južno Afriko. — Devet namerava baje nastati angleške naselbine, ko se ustanove Buri v Kaplandu. Železnico med Kapstadtom in Bloemfonteinom so Buri razdrli.

Kitajsko. — Kakor brzojavljajo iz Pekinga, je naprosila kitajska komisija grofa Waldersseeja, naj ustavi vse nadaljne ekspedicije, ker Kitajska je odobrila zahteve velevlavstij. Za spravno poslanstvo v Nemčiji je določen princ Su, glavar jedne izmed osmih cesarskih rodbin, ki stoje višje od princea Činga.

Občni zbor „Slovenske šolske Matice“ v Ljubljani.

(Konec).

Nadalje so se na podlagi tajnikovega poročila določile nagrade za književna dela po 40—48 K od tiskovne pole za izvirna in

po 32 K za prevedena dela. Na podlagi poročila gosp. blagajnika se določi proračun za naslednja tri leta in sklene izdati za l. 1901. „Pedagogični letopis“ in 1. del knjige za realije, namreč „Zgodovino“. Ko se je posvetovalo in sklepalo še o raznih nasvetih in željah odbora in društvenikov glede poslovnika, izdajanja društvenih knjig i. dr. in so o tem govorili gg. Hubad, Zupancič, Jelenc, Strmšek, Mesiček in predsednik, sklene gosp. predsednik zborovanje s prošnjo, naj p. n. društveniki zaupajo novemu odboru, ki zagotavlja, da hoče delovati z vsemi močmi na uresničenje dane in prevzete naloge.

Dopoldne je g. ravnatelj Andr. Senekovič priredil v fizikalni sobani 1. državne gimnazije prav zanimive in poučne električne demonstracije s primernim razlaganjem, popoldne po občnem zboru pa je razjasnjeval v mestni elektrarni električne naprave ter obakrat žel od mnogoštevilnega poslušalstva zasluženo priznanje in zahvalo.

Zvečer je privabil vrlo uspeli koncert meščanske godbe mnogo društvenikov in šolskih prijateljev v restavracijske prostore „Narodnega doma“. Tudi nedeljske gledališke predstave na čast „Solske Matice“ se je udeležilo dokaj Matičarjev. Žal, da se ta predstava ni mogla prirediti v soboto, ker bi se bila udeležila večina doslihi členov.

Za tem občnim zborom sta bili še dve znameniti zborovanji: V soboto, dne 29. pr. m., je ob 8. uri zjutraj zborovalo v „Narodnem domu“ „Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“. V ta namen zbira društvo doneske poleg članarine po svojih krajevarskih knjižnicah, s prirejanjem koncertov in veselic (lani nad 500 K) in podpornimi darovi; največ pa prinaša društvu njegov „gospodarski program“ (lani čez 1000 K). Vseh dohodkov je bilo lani 2254/56 K; vsega premoženja se je v šestih letih društvenega obstanka nabralo 12.871/10 K.

Za tem društvom je zborovalo deželno „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani“, Društveni predsednik J. Režek iskreno pozdravi v prav mnogobrojnem številu zbrano učiteljstvo. Resni in teški so današnji časi za naše učiteljstvo, zato je treba, da se tesneje združimo svoje vrste; ker čimbolj se bomo dospeli do svojih opravičenih zahtev, v slogi je vspeh! Da bi pa toliko prej dospeli do tega, poganja se naše učiteljstvo že nekaj lot za to, da bi v zakonodajalne zборе prišel tudi kak naš tovariš, ki bi ondi ob šolskih in učiteljskih vprašanjih povzdignil strokovnjaski svoj glas. Letos se je bil napravil v tem oziru prvi poskus, ki se nam pa ni uresničil se to pot. Vendar smemo veseli biti, da je storjen začetek in hvalezni moramo biti stranki, ki je z vso vnemo podpirala to kandidacijo; posebno zahvalo pa smo dolžni svojemu tovarišu L. Jelencu, ki se je zrtvoval za ta prvi poskus in neustrasno šel v boj proti onemu krivemu preroku, ki trdi, da je naša šola prokletstvo za ljudstvo. (Viharno ploskanje in klici: Živio Jelenc!)

Namesto odsotnega tajnika poročila predsednik o korakih in uspehih lanskih sklepov ter o drugem odborovem delovanju, ker vsa pa je učiteljstvu že itak znano iz „Učit. Tovarisa“. Blagajnik Fr. Črnagoj poročila, da ima društvo po vseh odbitih troških še 602/92 K premoženja in terjatev na zaostali naročnini za „Učit. Tovarisa“ okroglih 2000 K. Zbor dovoli tudi za Prešernov spomenik 50 K. Izmed sklepov sta posebne važnosti: da se prenenari disciplinarni zakon, in da se ob začetku počitnic skliče shod, na katerem naj vse naše učiteljstvo skupno povzdigne svoj glas proti obrekovalcem naše šole in učiteljstva ter za končno uresničenje opravičenih svojih zahtev.

Zahvala.

Podpisanemu je pogorel v Gonjačah hšt. 15/147 pripadajoč hlev, ki ni bil zavarovan, ali zavarovan pa je bil neki drugi hlev, ki niti moj ni. Poleg pogodbe nisem imel pravice do nikake odškodnine. Ali slavna banka „Slavija“, pri kateri sem zavarovan, je spregledala pogrešek ter mi izplačala po gospodu Jeretiču svoto K 690 odškodnine v mojo popolno zadovoljnost.

Radi tega čina se čutim primoranega, da izrečem javno zahvalo banki „Slaviji“ ter priporočam vsakemu, da se pri njej zavaruje.

Gonjače, dne 5. januarja 1901.

Ivan Simčič.

Dobre ure in po cenil!
s 3-letnim pisanim jamstvom razpošilja na zasebnike
Hanns Konrad,
tovarna ur ter izvoz zlatarice Most (Češko).
Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75; srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna verižica fl. 1-20; budilnik iz niklja fl. 1-95.
Tvrška je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate in srebrne svetilje iz razstav ter tisoče priznanih pisem. — Ilustrovan cenik zastoj!

VELIKA ZALOGA
SIVALNIH STROJEV IN DVOKOLES
SAUNIG & DEKLEVA V GORICI
ulica Muntepio št. 1
mehanična delavnica v Nunski ulici št. 16.

V zalogi imamo nad 100 sivalnih strojev vsake vrste na razpolago, kakor za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje, tudi za umetno vezenje (Stickerer). Nahajajo se tudi v zalogi dvokolesa prvih tovarn kot avstrijskih in inozemskih.

Brez konkurence!
Cene so od glđ. 90 naprej.
Z nami je vsaka konkurenca nemogoča!
Se toplo priporočamo z odličnim spoštovanjem udani
SAUNIG & DEKLEVA.

Karol Draščik,
pekovski mojster in sladničar
v Gorici na Kornu št. 8.
Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča
pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, dal matinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.
Cene zmerne. Postrežba poštena.

Tovarna lanenega cvirna
Jos. Iv. Langer
Post Bukowitz pr. Hohenstadt na Moravskem
priporoča svoj izdelek vbeljen v trajni svetlobi barvi za ročno izdelovanje čipk dva-, tri- in večkratno vseh števil in barv.
Važno za vsakega!
Za neverjetno nizko ceno, za samo glđ. 2-95 se vdobi krasno garnituro, imajočo naslednjih štirnajst dragocenihih krasnih predmetov:
1 žopna ura iz niklja Anker-Rem. (na željo posebrnjena) s krasno vdelanim okrovom, natanjko regulirana s 3-letnim jamstvom ter etui.
1 eleg. oklopna verižica iz niklja ali goldina s privezki vred. Parizni sistem.
1 kravatna igla iz goldina z vdelanimi briljanti.
1 par pozlačenih zapestnih gumbov. Znamka „Garantie“.
1 garnitura gumbov iz goldina za predsrajčnike in ovratnike; 5 komadov.
1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno zarnamovana.
1 prstan iz goldina z eleg. kamnom.
1 pomanjševalno žepno zrcalo v etui.
Teh štirnajst krasnih in dragih predmetov z uro Anker-Rem. razpošilja za samo glđ. 2-95, proti povzetju ali naprej poslanim zneskom tvrška

Bratje Hurviz,
Eksportna hiša, Krakau, Stradom 17 (Avstr.)
Kar ne ugaja se tekem 8 dnij sprejme nazaj ter denar vrne, da se kupovalec nima bati nikake nevarnosti.
Bogate ilustrovane kataloge vseh dragocenostij zastoj in franko.
Sprejemajo se preprodajalci in agentje.

Anton Kuštrin
trgovec
z jedilnim blagom
Gosposka ulica šte. 23.
Priporoča svojo zalogo jestvin in kolonijalij po jako nizkih cenah.
Ima zalogo vsakovrstnega olja, na vadnega in najfineje vrste „Luka“.
Razpošilja naročeno blago tudi na deželo po pošti od 5 klg. naprej.
Obljubuje točno in hitro postrežbo.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi
sklepa
zavarovanja na smrt in na doživetje, doto otrokom, pokojnine in različna zavarovanja.
25-letni mož zagotovi proti četrtletni zavarovalnini K 6-42 zaostalim svojim K 1000.—, plačilno takoj po njegovi smrti ali pri doživetju 80. leta. Po petletnem plačevanju zmanjšuje se zavarovalnina za dividendo.
Najugodnejši pogoji. — Ves dobiček pripada članom.
V poslednjih letih je bilo izplačano 10 odstotkov zavarovalnine.
Izplačana dividenda K 716.541-28
Reserve in fondi K 20.579.494-88
Dosedanja izplačila K 62.922.942-86
Pojasnila in tarife radovoljno pošilja
generalno ravnateljstvo banke „SLAVIJE“ v Pragi
na Havličkovem trgu,
kakor tudi nje generalni zastop v Ljubljani.

Dr. Dragotin Treo
in dr. Henrik Tuma
naznanjata, da sta
otvorila skupno
odvetniško pisarno v Gorici,
v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr.
v hiši „Goriške ljudske posojilnice“.

Odlikovana kleparska delavnica
Artur Makutz
Gorica
Ozka ulica št. 1 — Via Stretta 1.

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrblja iste v najkrajšem času.
Prezema naročila za vpeljavo strelvodov, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Prireja vpeljavo vode z cevmi vsake vrste.
V lastni zalogi ima stroje za žvepljanje sodov iz cinkanega železa, škroplilnice proti peronospori (ponovljene po Vermorelovi sestavi); mehove za žvepljanje grozdja raznih sistemov itd. itd.
Postrežba točna. — Cene zmerne.

Svojo zahvalo
izrekava prav toplo vsem, nama naklonjenim poznanim in nepoznanim p. n. odjemalcem, zlasti pa velespoštovanemu ženstvu, katero zahteva s tako odločnostjo po vseh prodajalnicah najine testenine.
Z vsem spoštovanjem
Žnidaršič & Valenčič.
Il. Bistrica, oktober 1900.

Prva slovenska trgovina z železjem v Gorici
Konjedic & Zajec
(prej G. Darbo)
pred nadškofijo št. 5. Podružnica konec Raštela št. 2.
Zaloge v ulici Morelli št. 12, v Gosposki ulici št. 7. v posojilnični hiši.
Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega štajerskega železa, železne, cinkaste, pocinjene in medene ploščevine, orodja za razne obrti in pohištvena, štedilna ognjišča, peči, cevi in predpečnike, nagrobne križe.
Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbo. Prevzemata vse naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.
Glavna zaloga za Gorico in okolico izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.
Pripoznano najboljših patentovanih kotlov gosp. Nussbaum-a v Ajdovščini po tovarniških cenah.
Edina zaloga najboljšega koroškega Acalon in Brescian-jekla.
Zaloga Portland in Roman-Cementa, kmetijskih strojev iz prvih tovarn. Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.

POZOR!
Zaloga vsakovrstnega pohištva
Anton Breščak
v Gorici,
Gospeska ulica št. 14 in ulica Vetturini.
V zalogi ima pohištvo vseh slogov za vsak stan, priprostega in najfinejega izdelka v veliki izbiri.
V ZALOGI IMA: Podobe na platno in šipe, ogledala, žime in platno, razne tapacarije itd.
Daje tudi na obroke!

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
špitalske ulice št. 2.
Nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, norceev, valut itd. po najkulantnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.
Zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem žrebanjem.
Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4 1/2% nim obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga.
Eskompt menjic najkulantneje.
Borzna naročila.